

3. Зміст дисципліни

Назва тем, зміст заняття	Вид заняття	Обсяг годин	Форма контролю	Основні вимоги до знань і вмінь з даної теми програми	Література
1	2	3	4	5	6
Загальна частина		42			
Тема 1. Фінансова діяльність держави.		12			
1.1 Фінанси як економічна і юридична категорія. <i>Поняття фінансів, походження терміну «фінанси». Фінанси як система відносин. Суть понять фінансові відносини та фінансова діяльність. Об'єкт фінансової діяльності.</i>	лекція	2	Поточний контроль	<p style="text-align: center;"><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Суть поняття „фінанси”, його походження. ▪ Суть понять фінансові відносини, фінансова діяльність. ▪ Об'єкт та предмет дослідження фінансового права. ▪ Що таке 	/8, с. 5-6/
1.2 Фінансова діяльність держави. <i>Предмет дослідження фінансового права. Сутність приватних та державних фінансів, їх відмінності та характеристика. Централізовані фонди коштів, їх формування та використання. Децентралізовані фонди коштів та їх використання. Суть фінансових ресурсів країни. Функції фінансів та їх характеристика. Фінансова діяльність держави. Огляд принципів фінансової діяльності. Характеристика методів фінансової діяльності держави.</i>	лекція	2	Бесіда	<ul style="list-style-type: none"> ▪ централізовані та децентралізовані фонди коштів. ▪ Сутність фінансових ресурсів країни. <p style="text-align: center;"><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Охарактеризувати поняття фінанси, фінансова діяльність, фінансові відносини. ▪ Проаналізувати централізовані та децентралізовані фонди коштів. 	/ 7, с.10-21/ /8, с. 6-7/
1.3 Фінансова система України та її складові. <i>Фінансова система, її зміст і структура. Підстави включення складових елементів до фінансової системи держави. Ланки фінансової системи. Бюджетна система. Кредитна система. Державне страхування.</i>	сам	8	Перевірка конспекту	<p style="text-align: center;"><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Суть поняття фінансові ресурси країни. ▪ Функції фінансів, їх характеристику. ▪ Принципи та методи фінансової діяльності. <p style="text-align: center;"><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Назвати та охарактеризувати ланки фінансової системим. ▪ Проаналізувати бюджетну, кредитну системи. 	/7, с. 21-24/
Тема 2. Поняття фінансового права, фінансово-правові норми і фінансові правовідносини		14			
2.1 Предмет фінансового права та методи фінансово – правового регулювання.	лекція	2	Поточний контроль	<p style="text-align: center;"><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Суть поняття право, система права, фінансове право. ▪ Що є предметом 	/7, с. 33-41/ /8, с. 8-9/

<p>Суть права, системи права, фінансового права. Предмет фінансового права. Ознаки відносин, що становлять предмет фінансового права. Методи фінансово – правового регулювання.</p> <p>2.2 Система та джерела фінансового права. Характеристики фінансового права. Сутність системи фінансового права. Джерела фінансового права, їх характеристика. Підходи до розгляду джерел права. Норми фінансового права. Характеристика законодавчих актів, що становлять основу фінансового законодавства.</p> <p>2.3 Фінансово – правові норми: зміст, особливості та види. Поняття фінансово-правових норм та їх ознаки. Види фінансово-правових норм. Підстави класифікації та співвідношення окремих груп фінансово-правових норм. Структура фінансово-правової норми.</p> <p>2.4 Фінансові правовідносини. Фінансові правовідносини, їх зміст та особливості. Види фінансових правовідносин і підстави їх класифікації. Зміст фінансових правовідносин та його елементи.</p> <p>2.5 Фінансове право в системі права України. Фінансове право як публічна галузь права, його характеристика. Взаємозв'язок фінансового права з конституційним, адміністративним, господарським та цивільним правом.</p> <p>2.6 Фінансове право та наука фінансового права. Суть фінансового права як науки.</p> <p>2.7 Фінансово – правові акти. Сутність фінансово – правового акту. Форми фінансово – правових актів та їх характеристика.</p> <p>Практична робота №1</p>	сам	10	Бесіда	<p>фінансового права України.</p> <ul style="list-style-type: none"> Методи фінансово – правового регулювання. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> Пояснити взаємозв'язок фінансового права з конституційним, адміністративним, господарським та цивільним правом. Проаналізувати джерела фінансового права. <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> Сутність системи фінансового права. Норми фінансового права. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> Охарактеризувати сутність фінансового права як науки.. <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> Поняття фінансово – правових норм. Зміст фінансових правовідносин та його елементи. Характеристику суб'єктів фінансового права. Співвідношення сторони й суб'єкта фінансових правовідносин. <p>Вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> Пояснити види фінансово – правових норм. Особливості та зміст фінансових правовідносин. Структуру фінансово – правових норм. 	<p>/8, с. 10-11/ /7, с. 41-48/</p> <p>/8, с. 11-12/ /7, с. 48-57/</p> <p>/8, с. 12-13/</p> <p>/7, с. 57-64/</p>
--	-----	----	--------	---	---

Система та джерела фінансового права. Фінансово – правові норми.	практична робота	2	Оформити звіт		
Тема 3. Правове регулювання фінансового контролю в Україні.		16			
3.1 Поняття фінансового контролю, принципи його здійснення. <i>Місце фінансового контролю в державному управлінні рухом грошових коштів. Поняття і значення фінансового контролю. Реалізація фінансової дисципліни при здійсненні фінансового контролю.</i>	лекція	4	Фронтальне опитування	Знати: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Місце фінансового контролю в державному управлінні рухом грошових коштів. ▪ Поняття і значення фінансового контролю. ▪ Види фінансового контролю. ▪ Об'єкти фінансового контролю. ▪ Методи фінансового контролю. 	/7, с. 79-84 /8, с. 14-15/
3.2 Види фінансового контролю. <i>Види фінансового контролю. Класифікація фінансового контролю на види залежно від часу, суб'єкта, об'єкта та підстав. Державний і недержавний фінансовий контроль.</i>			Поточний контроль	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Методи фінансового контролю. ▪ Суть незалежного фінансового контролю. ▪ Сутність аудиторського контролю. ▪ Що таке громадський контроль за здійсненням фінансової діяльності та його аналіз. 	/7 с. 84-87/ /8, с. 15-16/
3.3 Методи фінансового контролю. <i>Методи фінансового контролю. Аналіз фінансової діяльності. Обстеження. Облік. Ревізія і перевірка, їх співвідношення та види. Порядок проведення ревізій і перевірок. Періодичність проведення ревізій і перевірок.</i>				<ul style="list-style-type: none"> ▪ Проводити ревізію та перевірку фінансових документів. 	/7 с. 87-94 /8, с. 16-19/
3.4 Організація та органи фінансового контролю. <i>Система контрольних органів у галузі фінансової діяльності. Органи фінансового контролю загальної і спеціальної компетенції.</i>	сам	8	Перевірка конспекту	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Класифікувати фінансовий контроль на види залежно від часу, суб'єкта, об'єкта та підстав. ▪ Складати акт за результатами фінансової перевірки. 	/7 с. 94-102/
Практична робота №2. Організація та органи фінансового контролю.	практична робота	2	Оформити звіт		
Семінарське заняття №1 Теми №1, 2, 3	семінар	2	Опитування студентів, розв'язування тестових завдань		
Особлива частина		56			
Розділ 1 .Правове регулювання бюджетного процесу.					

Тема 4. Бюджетне право та бюджетна система України.		8			
4.1 Бюджетне право як підгалузь фінансового права. <i>Бюджетне право як підгалузь фінансового права. Місце бюджетного права в системі фінансово-правової галузі. Зв'язок бюджетного права з іншими галузями права. Особливості та зміст бюджетно-правових відносин. Об'єкт бюджетних правовідносин. Суб'єкти бюджетних правовідносин. Види бюджетних правовідносин.</i>	лекція	2	Фронтальне опитування студентів	Знати: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Бюджетне право? ▪ Місце бюджетного права в системі фінансової галузі України. ▪ Особливості та зміст бюджетно - правових відносин. ▪ Види бюджетних правовідносин. ▪ Поняття бюджету та його значення для функціонування держави. ▪ Бюджетну класифікацію та її склад. ▪ Суть поняття бюджету та його значення для функціонування держави. ▪ Принципи бюджетної системи. ▪ Склад бюджетної системи України. ▪ Систему бюджетного законодавства. 	/8, с. 20-21/ /7, с. 113-118/
4.2 Поняття бюджету та його значення для функціонування держави й органів місцевого самоврядування. <i>Поняття бюджету та його значення для функціонування держави. Ознаки бюджету. Складові частини бюджету. Загальний і спеціальний фонди бюджету. Резервний фонд. Бюджетна класифікація та її склад. Класифікація доходів бюджету. Класифікація видатків бюджету. Класифікація фінансування бюджету. Класифікація боргу.</i>			Бесіда	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Пояснити зв'язок бюджетного права і іншими галузями права. ▪ Охарактеризувати ознаки бюджету. ▪ Проаналізувати складові частини бюджету. <p>Визначити місце Бюджетного кодексу України в системі бюджетного законодавства</p>	/7, с. 108-113/ /8, с. 21-22/
4.3 Бюджетна система України і принципи її побудови <i>Бюджетна система України. Принципи бюджетної системи України. Склад бюджетної системи. Державний бюджет. Місцеві бюджети. Правова форма державного та місцевих бюджетів. Поняття зведеного бюджету. Зведений бюджет України. Місцеві зведені бюджети. Поняття бюджетного циклу. Співвідношення бюджетного циклу та бюджетного періоду. Бюджетний період.</i>	сам	6	Перевірка конспекту		/7, с. 118-131/ /8, с. 22-24/
Тема 5. Бюджетний процес України.		12			

<p>5.1 Поняття бюджетних повноважень. Суть бюджетного повноваження. Класифікація бюджетних повноважень. Групи бюджетних прав. Учасники бюджетного процесу.</p> <p>5.2 Поняття та зміст бюджетного процесу. Сутність бюджетного процесу. Норми бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу. Розпорядники бюджетних коштів. Головні розпорядники бюджетних коштів. Бюджетні призначення</p> <p>5.3 Стадії бюджетного процесу. Складання проекту бюджету. Розгляд проекту бюджету. Затвердження бюджету.</p>	лекція	2	Повторення теми 5	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> Що таке бюджетний процес? Характеристику бюджетного процесу. Охарактеризувати учасників бюджетного процесу. Бюджетні призначення. Суть резервного фонду бюджету. Що таке пропорційне скорочення видатків бюджетів. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> Проаналізувати розгляд та прийняття Державного бюджету України. 	8, с. 26-27/ /7, с. 142-146/ /7, с. 146-154/ /, 8 с. 31/ /7, с. 154-180/
<p>Семінарське заняття №2 Теми №3, 4, 5</p>	семинар	2	Опитування студентів, розв'язування тестових завдань		
<p>Розділ 2. Правове регулювання державних доходів.</p>		36			
<p>Тема 6. Правове регулювання державних доходів.</p>		10			
<p>6.1 Поняття та види державних доходів. Суть державних доходів. Зміст державних доходів. Класифікація доходів бюджетів. Законодавча база, направлена на регулювання державних доходів.</p> <p>6.2 Неподаткові доходи. Суть неподаткових платежів. Класифікація неподаткових платежів.</p>	лекція	2		<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> Зміст державних доходів. Класифікацію державних доходів. Механізми законодавчого регулювання складу державних доходів. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> Визначати основні види державних доходів. 	/7, с. 202-209/ /8, с. 32-33/ /7, с. 209-211/ /8, с. 33-35
<p>Тема 7. Правові засади організації податкової системи України.</p>		8			
<p>7.1 Правові засади організації податкової системи України. Податки: поняття, значення та функції. Податкова система України, її характеристика.</p> <p>7.2 Податкове право, податкові правовідносини.</p>	лекція	2	Фронтальне опитування студентів	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> Що таке податки? Значення та функції податків. Суть податкової системи України, її характеристику. Джерела податкового права. Сутність подат- 	/8, с. 36-39/ /7, с. 245-257/ /8, с. 39-47/

<p><i>Податкове право. Податкові правовідносини: особливості та види. Джерела податкового права.</i></p> <p>7.3 Відповідальність за порушення податкового законодавства.</p> <p><i>Інститут податкового примусу. Фінансові санкції за порушення податкового законодавства. Адміністративна відповідальність за порушення податкового законодавства. Кримінальна відповідальність за порушення податкового законодавства.</i></p>	сам.	6	Перевірка конспекту	<p>кового права.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Податкові правовідносини: особливості та вигоди. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Характеризувати правові засади справляння податків з фізичних осіб. ▪ Аналізувати податки з юридичних осіб. ▪ Визначати роль непрямих податків в податковій системі України. 	/7, с. 220-245/
<p>Тема 8. Правові основи страхування.</p>		8			
<p>8.1 Поняття і функції страхування.</p> <p><i>Поняття страхування. Сутність страхового захисту. Необхідність у страхуванні. Функції страхування.</i></p> <p>8.2 Галузі і види страхування.</p> <p><i>Класифікація страхування. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Приватне страхування.</i></p> <p>8.3 Правові відносини у сфері страхування.</p> <p><i>Регулювання відносин у сфері страхування. Закон України «Про страхування».</i></p>	лекція	2	Фронтальне опитування студентів	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Що таке страхування. ▪ Сутність страхового захисту. ▪ Класифікацію страхування. ▪ Функції страхування. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Аналізувати приватне та загальнодержавне страхування. 	7, с. 397-417/ /8, с. 55-56/ /8, с. 56-57/
	сам	6	Перевірка конспекту		/7, с. 410-431/ /8, с. 57-59/
<p>Тема 9. Правові засади державного кредиту.</p>		10			
<p>9.1 Поняття, функції та види державного кредиту.</p> <p><i>Суть державного кредиту. Цільове призначення державного кредиту.</i></p> <p>9.2 Види державного кредиту. Способи реалізації державного кредиту.</p> <p>9.3 Державний борг.</p> <p><i>Суть державного боргу. Внутрішній державний борг. Зовнішній державний борг. Причини створення і збільшення державного боргу.</i></p>	лекція	2	Фронтальне опитування студентів	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Що таке державний кредит? ▪ Види державних кредитів. ▪ Що таке державний борг? ▪ Елементи банківської системи країни. ▪ Причини створення і збільшення державного боргу. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Аналізувати роль Національного Банку України в проведенні грошово - кредитної політики та банківського нагляду. 	7, с. 366-376/ /8, с. 49-51/ /8, с. 51-52/ /7, с. 380-394/ /8, с. 51-54/
	сам	6	Перевірка конспекту		

Семінарське заняття №3 Теми №6, 7, 8, 9	се- мі- нар	2	Опитування студентів, розв'язування тестових завдань		
Розділ 3. Правове регулювання державних видатків та бюджетного фінансування в Україні.		10			
Тема 10. Правове регулювання державних і місцевих видатків.		10			
10.1 Поняття державних видатків, їх особливості і принципи фінансування. <i>Поняття державних видатків, особливості відносин у галузі видатків. Видатки бюджету, їх суть та характеристика. Фінансування державних видатків.</i>	лек- ція	2	Фронтальне опитування студентів	Знати: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Суть державних видатків. ▪ Особливості відносин в галузі видатків. ▪ Поняття та принципи бюджетного фінансування. 	7, с. 342-352/ /8, с. 60-61/
10.2 Поняття та принципи бюджетного фінансування. <i>Суть бюджетного фінансування. Принципи бюджетного фінансування. Одержувачі бюджетних коштів.</i>	сам	6	Перевірка конспектів	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Аналізувати роль державних видатків у фінансовій діяльності держави. ▪ Характеризувати принципи бюджетного фінансування. 	/7, с. 352-366/ /8, с. 61-62/
Семінарське заняття №3 Теми №6, 7, 8, 9	се- мі- нар	2	Опитування студентів, розв'язування тестових завдань		

4. Список літератури:

1. Основна:

1. Господарський кодекс України .
2. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» за станом на 20.20.2002 р. - www.zakon.rada.gov.ua.
3. Закон України “Про цінні папери та фондову біржу” - www.zakon.rada.gov.ua.
4. Закон України “Про приватизаційні папери” - www.zakon.rada.gov.ua.
5. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К.: КНЕУ, 2002.
6. Фінанси (теоретичні основи): Підручник / М. В. Грідчина, В. Б. Захожай, Л. Л. Осіпчук та ін.; Під кер-вом і за наук. ред. М. В. Грідчиної, В. Б. Захожая. — 2-ге вид., випр. і допов. — К.: МАУП, 2004.
7. Фінансове право України: підручник / Воронова Л. К. – Моя книга, 2006.
8. Фінансове право. Навчальний посібник. НВДЦ «Нововведення», Бережани – 2012.
9. Фінансове право України: Навчальний посібник/ За заг. ред.В.К. Шкарупи, Т.О.Коломоець.– К. Істина, 2007.-256с.
10. Фінансове право України. Загальна частина: Навчальний посібник. Дмитренко Е.С.-К.:Алерта; КНТ, 2006.-376с.
11. Фінансове право: навч. посіб. / М. О. Мацелик, Т. О. Мацелик, В. А. Пригоцький за ред. В. К. Шкарупи. – К. : Знання, 2011. – 816 с.
12. Фінансове право. Навчальний посібник. О. П. Орлюк. – К: Юрінком Інтер, 2003.
13. Фінансове право. Навчальний посібник. С.І.Лучковська. – К:;2010.

2. Додаткова:

Конституція України.

Казна України: Всеукраїнський науково-практичний журнал.

Фінансове право. Науковий журнал.

Фінансовий контроль: науково-практичний журнал.

Економіка. Фінанси. Право: науковий журнал.